

V Praze 14. 3. 2016

Základní informace o výskytu bakterie Legionella v teplé vodě bytových domů

Od loňského roku, kdy byl zjištěn výskyt bakterie *Legionella pneumophila* v teplé vodě na pražském Proseku, zaznamenává Hygienická stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“) zvýšený zájem obyvatelstva hlavního města o informace k této bakterii, která může být přítomna v rozvodech teplé vody a za určitých okolností představovat pro uživatele jednotlivých bytů zdravotní riziko.

Rozhodli jsme se proto z preventivních důvodů poskytnout obyvatelům hlavního města Prahy a zájemcům o tuto problematiku základní informace, které jsou dostupné na webových stránkách HSHMP (www.hygpraha.cz).

Co je Legionella?

Bakterie rodu *Legionella* se přirozeně vyskytuje ve vodním prostředí. Optimální rozvoj *Legionelly* je při teplotě vody mezi 35 °C a 45 °C, prokazatelně přežívá i teplotu 60 °C. Tolerance k vyšší teplotě umožňuje této bakterii množit se ve špatně konstruovaných nebo neudržovaných rozvodech teplé vody, kde dochází k tvorbě usazenin nebo stagnaci vody. Jako rizikové se jeví staré, neošetřované sprchové hlavice, perlátory apod., které bývají velmi často zanesené vodním kamenem.

Jak může dojít k nákaze?

K nákaze může dojít vdechnutím vodního aerosolu (mikroskopických kapének) obsahujícího *Legionelly*. Aerosol vzniká dopadem, vířením nebo rozstříkováním vody. Zdravotní riziko spočívá zejména ve vdechnutí kontaminované vody (např. při sprchování), kdy u osob s výrazně oslabeným imunitním systémem (např. HIV, onkologické onemocnění, chronické nemoci) nebo např. u osob s dýchacími problémy (bronchitida, astma), může dojít při masivním výskytu této bakterie k rozvoji zápalu plic.

Jak je možné se bránit?

Prevence proti výskytu a množení bakterií *Legionella* v rozvodech teplé vody spočívá zejména v technických úpravách distribučního systému, v čištění resp. ve výměně starých a zanesených rozvodů a v kontrole dostatečné teploty vody, která by měla mít v koncovém rozvodu u uživatele bytu alespoň 50 °C. Dalšími opatřeními, která je však vhodné předem konzultovat s odborníky, je provádění termodezinfekce, kdy se opakováně přehřívá dodávaná teplá voda na minimálně 70 °C nebo speciální ochranná dezinfekce např. chlorovými preparáty či biocidními přípravky, které jsou schopny proniknout hluboko do biofilmu a zničit tak podstatné množství *Legionelly*.

Každý uživatel/majitel bytu však může ve svém bytě provést opatření ke snížení výskytu této bakterie a to odtáčením teplé vody před jejím použitím. Vhodné je nechat pravidelně (alespoň 1 x denně) odtéci vodu minimálně po dobu 1 minuty. Další z možných opatření je pravidelné proplachováním sprchových růžic, výtokových kohoutků a perlátorů s pravidelným odstraňováním v nich přítomných usazenin. Jako velmi účinné se tak v neposlední řadě jeví

také možnost kompletní výměny staré sprchové hlavice, používané mnoho let, za novou (popř. její dezinfekce chlorovými preparáty např. Savem či jinými účinnými biocidními přípravky).

Vyšší pozornost by měly uvedenému problému věnovat osoby s rizikovými faktory z hlediska vzniku infekce, tj. osoby s oslabenou imunitou, nebo osoby v remisi základního onemocnění.

V návaznosti na fakt, že se na území hlavního města Prahy v poslední době bakterie Legionelly již několikrát vyskytly, doporučujeme obyvatelům / majitelům bytů pravidelně sledovat informace na webových stránkách HSHMP, kde jsou umisťovány aktuální informace k případným lokálním výskytům včetně doporučení našich odborných zaměstnanců.

Úkolem HSHMP, jakožto orgánu ochrany veřejného zdraví, je mj. v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, v platném znění, a vyhlášky č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, sledovat kvalitu vody na území hlavního města Prahy.

V případě dalších doplňujících dotazů se neváhejte obrátit na HSHMP na níže uvedených telefonních kontaktech.

MUDr. Vladimíra Zárubová
ředitelka odboru hygieny obecné a komunální

RNDr. Jan Jarolímek, MBA
ředitel

Hygienická stanice hl. m. Prahy
se sídlem v Praze
ŘEDITEL
Rytířská 12, 110 01 Praha 1
poštovní schránka 203
tel. 296 336 700, fax 224 212 335